

DISKUSE / DISCUSSION PAPERS

Reakce na bakalářskou práci „Historie pivovarnictví v Plasích, Vorlíková Iva, 2017.“

Václav Lehečka – Věra Šneberková – Josef Lehečka

Před několika měsíci jsme měli možnost seznámit se s bakalářskou prací studentky Ivy Vorlíkové na téma „Historie pivovarnictví v Plasích“, kterou studentka vypracovala na katedře historie pedagogické fakulty Západočeské Univerzity v Plzni v roce 2017. Téma historie pivovarnictví v Plasích nás velmi zajímá zejména z toho důvodu, že jsme v letech 1959 až 1968 žili v Plasích, a dokonce jsme bydleli přímo v tzv. domě sládků. Tehdejší sládek a odpovědný ředitel pivovaru v Plasích – pan Josef Lehečka – byl totiž náš otec. A tak jsme tehdy měli velmi blízký kontakt nejen se samotným pivovarem, ale i prakticky se všemi tehdejšími zaměstnanci pivovaru.

Výše zmíněná bakalářská práce jako celek se nám líbila, zdálo se nám, že je vypracována velmi pečlivě, byť jako laici nemůžeme kvalifikovaně posoudit její odbornou úroveň. Ovšem v některých pasážích, zejména v části týkající se posledních let pivovaru (tedy období let zhruba 1959 až 1967) je řada nepřesných nebo vysloveně nepravdivých údajů – na tyto údaje bychom rádi upozornili a podle možnosti je opravili. Nepravdnost některých údajů můžeme zodpovědně posoudit právě proto, že jsme v dané době v Plasích osobně žili a měli s pivovarem a jeho zaměstnanci mnohem bližší kontakt než pamětníci, o jejichž sdělení se údaje opírají.

Především bychom rádi upřesnili časové údaje. Náš otec – pan Josef Lehečka – nenastoupil do pivovaru v Plasích v roce 1965, jak se uvádí v bakalářské práci. Již od konce roku 1958 dojížděl řadu týdnů do Plas, aby se důkladně a detailně seznámil s provozem pivovaru a s jeho tehdejšími zaměstnanci. Následně pak od února 1959 v pivovaru pracoval již jako jediný plně zodpovědný sládek a ředitel. A to až do úplného ukončení provozu pivovaru v polovině roku 1967. Vedl tedy pivovar ne 2 roky, jak se uvádí v bakalářské práci, ale téměř 8,5 roku.

Rovněž bychom chtěli důrazně dementovat všechny nedoložené dehonestující tvrzení, že pan Lehečka byl do Plas poslán „za trest“, že „pivovar zazdil“, že „mršil výrobu“, že „nedbal na čistotu“, že „úmyslně kazil várky“ a podobně

nepravdy. Za zcela absurdní lze potom považovat tvrzení jednoho pamětníka, že snad chtěl pivovar (v době tehdejší socialistické totality) „provozovat ve vlastní režii“.

Skutečnost byla zcela opačná. Náš otec – pan Josef Lehečka – se ze všech svých sil snažil o plynulý chod pivovaru, o co nejlepší kvalitu piva a co nejlepší ekonomické výsledky. A to se mu také v rámci tehdejších podmínek skutečně dařilo: pivo mělo velmi dobrou kvalitu (to ostatně potvrzují prakticky všichni pamětníci) a ekonomie výroby byla také na dobré úrovni (vysoký, v některých letech dokonce rekordní roční výstav piva dokládají m.j. i dostupné historické dokumenty). Skutečnost, že byl provoz pivovaru na konci roku 1966 ukončen (a zhruba do poloviny r. 1967 probíhalo postupně úplné vyexpedování uskladněného dříve vyrobeného piva), byla důsledkem tehdejšího politického rozhodnutí, které nemělo nic společného ani s kvalitou piva, ani s ekonomikou provozu. Ostatně podobně dopadly i některé jiné tehdejší menší pivovary, např. ve Staňkově, ve Stodě a jinde.

Bohužel o osobě tehdejšího sládka – našeho otce – kolovaly v Plasích některé fámy a pomluvy (viz dříve). I když jsme si plně vědomi toho, že náš názor na otce může být subjektivně ovlivněn, můžeme zodpovědně tvrdit, že náš otec byl v jádru poctivý, čestný a spravedlivý člověk. Ovšem byl také relativně přísný, a to jak na sebe, tak i na své okolí. A v tehdeším pivovaru v Plasích pracovali lidé různého naturelu a ne každému se zřejmě zamlouvala přísnost jejich tehdejšího nadřízeného. A zde byly možná kořeny výše uvedených fám a pomluv, které bohužel v myslích některých lidí přetrvaly až do současnosti.

Je nesporné, že studentka Iva Vorlíková vzhledem ke svému věku nezažila uvedenou dobu osobně a že byla při popisu situace pro dané období do značné míry odkázána na svědectví pamětníků. Je však nutno velmi pečlivě vážit hodnotu každé výpovědi. Vždyť ve výpovědích pamětníků jsou zjevné rozpory. Pokud by náš otec skutečně „mršil výrobu“ nebo „úmyslně kazil várky“, těžko by mohl pivovar po jeho vedením dosahovat rekordních výstavů piva při velmi dobré kvalitě piva. Navíc většina pamětníků přiznala, že našeho otce osobně neznali, přesto však neváhali pošpinit jeho pověst šířením výše uvedených pomluv. To samo o sobě dostatečně zřetelně ukazuje na úroveň a věrohodnost některých výpovědí. Ale studentka (jistě nikoli ve zlém úmyslu, spíše z důvodu nedostatečné zkušenosti) přesto část těchto „výpovědí“ – spíše však pomluv – uvedla ve své práci, byť se někde zaštitila alibistickou formulací „údajně“.

Kromě toho jsou v textu práce některé další nepřesnosti. Tak například pamětníky několikrát zmiňovaný bednář „Kimbergr“ se ve skutečnosti jmenoval Kühhlberger. Případné zkomolení jména je ovšem podle našeho názoru problém výrazně menší, protože nevede k dehonestaci dotyčného člověka.

Pro úplnost ještě uvádíme, že pan Josef Lehečka po úplném ukončení provozu pivovaru v Plasích pracoval až do důchodu (tj. od poloviny roku 1967 do června roku 1984, tedy zhruba dalších 17 let) v plzeňském pivovaru Prazdroj, kde po většinu uvedené doby zastával velmi zodpovědnou a prestižní funkci sládky.

K dříve citované bakalářské práci lze mít faktické i subjektivní výhrady, nelze však změnit skutečnost, že se stala dokumentem relativně snadno dostupným široké veřejnosti. Pro dnešní dobu je charakteristické, že s pravdivostí a věrohodností informací, které lidé veřejně prezentují, si mnozí nedělají příliš velké starosti a neuvědomují si možné důsledky. Náprava již jednou uvedených nepřesných nebo nepravdivých informací je velmi problematická. To, že jsme se v tomto článku pokusili uvést na pravou míru některá fakta, činíme zejména ze dvou důvodů. Prvý důvod je ten, že bychom rádi v rámci možností očistili osobu našeho otce od nepravdivých lží a pomluv. Náš otec totiž již více než 26 let nežije, takže se nemůže bránit osobně. Druhý důvod je ten, že pokud by se někdo hodlal uvedenou tematikou v budoucnosti zabývat, měl by mít možnost vycházet z pravdivých a věrohodných informací.

Plzeň, listopad 2019